

Zarządzenie nr 13/2024
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie
z dnia 05 lutego 2024 roku

w sprawie: wprowadzenia Regulaminu organizacji i realizacji praktyk zawodowych na kierunku Ekonomia studia I stopnia.

Na podstawie:

- art. 23, art. 67 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2023 poz. 742 z późn. zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam Regulamin organizacji i realizacji praktyk zawodowych na kierunku Ekonomia studia I stopnia stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Traci moc zarządzenie nr 2/2020 rektora PUZ im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie z dnia 13.01.2020 r.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

Dr inż. Grzegorz Koc

*Załącznik do Zarządzenia Nr 13/2024
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie
z dnia 05 lutego 2024 roku*

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego
Mościckiego w Ciechanowie

Wydział Inżynierii i Ekonomii

**REGULAMIN ORGANIZACJI I REALIZACJI
PRAKTYK ZAWODOWYCH
NA KIERUNKU**

**EKONOMIA
STUDIA I STOPNIA**

PROFIL PRAKTYCZNY

Spis treści

§ 1 Postanowienia ogólne	1
§ 2 Cele praktyk na kierunku Ekonomia	1
§ 3 Program i harmonogram praktyk zawodowych.....	2
§ 4 Dokumentowanie procesu realizacji praktyk zawodowych	3
§ 5 Organizacja i przebieg praktyk na kierunku Ekonomia	4
§ 6 Warunki zaliczenia praktyki na kierunku Ekonomia	6
§7 Postanowienia końcowe	9

§ 1

Postanowienia ogólne

Regulamin dotyczy studenckich praktyk zawodowych studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia, realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Niniejszy regulamin, uwzględnia specyfikę praktyk zawodowych na kierunku Ekonomia, jest uszczegółowieniem „Ramowego regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie” wprowadzonego Zarządzeniem nr 65/2023 Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie z dnia 17.10.2023r., obowiązujące od roku akademickiego 2023/2024.

§ 2

Cele praktyk na kierunku Ekonomia

Celem praktyk zawodowych jest nabycie przez praktykanta nowych lub pogłębienie posiadanych już (nabytych podczas studiów) umiejętności, wiedzy i zachowań, które są pożądane, potrzebne lub nawet niezbędne podczas wykonywania zawodu.

Ogólne cele praktyki zawodowej realizowanej na kierunku Ekonomia:

- a. Pogłębienie i poszerzenie umiejętności zdobytych przez praktykanta w czasie studiów i nabycie nowych umiejętności poprzez praktyczne rozwiązywanie rzeczywistych zadań zawodowych. Poszerzenie wiedzy zdobytej w czasie studiów.
- b. Nabycie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy (praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana), kształtowanie kultury zawodowej i organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w gospodarce i administracji.
- c. Zapoznanie praktykantów z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz jego komórek związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i jego zakresem.
- d. Zapoznanie z wyposażeniem technicznym, technologicznym i informatycznym instytucji w zakresie kierunkowego profilu studiów .

- e. Poznanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, całościowego (holistycznego) i zindywidualizowanego podejścia do osób, w procesie realizacji praktyk zawodowych.
- f. Szczegółowe cele praktyki zawodowej na kierunku Ekonomia, zawarte są w programie kształcenia (sylabusie) praktyk zawodowych.

§ 3

Program i harmonogram praktyki zawodowej

1. Program praktyk zawodowych na kierunku Ekonomia, w toku trzyletnich studiów licencjackich, trwających sześć semestrów, realizowany jest przez 6 miesięcy, tj. 960 godzin praktyki, zawodowej, za którą student otrzymuje 32 punkty ECTS.
2. Praktyka zawodowa, zgodnie z programem studiów, realizowana jest w następujących semestrach:
  1. Semestr 3 – 30 dni – 240 godzin - 8 pkt ECTS
  2. Semestr 4 – 30 dni – 240 godzin - 8 pkt ECTS
  3. Semestr 5 – 30 dni – 240 godzin - 8 pkt ECTS
  4. Semestr 6 – 30 dni – 240 godzin - 8 pkt ECTS
3. Szczegółowy program praktyki oraz jej harmonogram ustalany jest nie później niż tydzień przed jej rozpoczęciem przez: opiekuna uczelnianego, opiekuna zakładowego i praktykanta. Wzór stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu.

W programie szczegółowym są określone: stanowiska na których będzie pracował praktykant oraz przykładowe wykonywane prace– zestawione w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się, określonych dla semestralnej praktyki zawodowej.

4. W szczegółowym harmonogramie praktyki określone są działy i komórki zakładu pracy, w których będzie realizowana praktyka zawodowa określonych liczbą dni rozliczeniowych.
5. Zakładane efekty uczenia się dla praktyki zawodowej na kierunku studiów Ekonomia

Efekty uczenia się	
01	Zna i potrafi opisać zasady funkcjonowania wybranych działów przedsiębiorstwa (instytucji), w którym odbywa praktykę. Ma wiedzę na temat funkcjonowania rynków finansowych, rynków pracy, sposób ich analizy, funkcjonowania i rozwoju podmiotów gospodarczych.
02	Potrafi opisać wybrane elementy struktury organizacyjnej wybranego przedsiębiorstwa (instytucji) Ma wiedzę dotyczącą kluczowych aspektów funkcjonowania zmieniającej się gospodarki rynkowej i jej komponentów.
03	Ma doświadczenie związane z pracą na stanowisku typowym dla studiowanego kierunku. Potrafi sporządzać zestawienia, analizy, raporty, ułatwiające podejmowanie decyzji ekonomicznych i weryfikować ich poprawność oraz korzystać z metod oceny różnych przedsięwzięć gospodarczych.
04	Potrafi identyfikować rzeczywiste zagrożenia BHP występujące w przedsiębiorstwie (instytucji) oraz zna praktyczne sposoby zapobiegania im

05	z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji) podnosi swoje kompetencje zawodowe (praktyczne umiejętności oraz wiedzę) w zakresie: a) obsługi systemów księgowych, oprogramowania biurowego, b) opracowania sprawozdań finansowych, analizy poszczególnych instrumentów finansowych, obliczania ich rentowności c) prowadzenia działalności.(np.. dokumentacji finansowej, itp.); d) realizacji procesów dotyczących ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach księgowych, sporządzania wyceny składników majątku , ustalania wyniku finansowego e) organizacji i kierowania pracami (np. komórki finansowej, itp.)
06	Potrafi dostrzec problem występujący w danym przedsiębiorstwie (instytucji), opisać go oraz przedstawić koncepcję rozwiązania. Potrafi w celu rozwiązania konkretnego zadania związanego z praktyką gospodarczą, prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i etycznymi.
07	Potrafi rozwiązać praktyczne zadania (co najmniej mini -zadania) z zakresu działalności finansowej przedsiębiorstwa (instytucji)
12	Interpretuje zjawiska społeczne specyficzne dla studiowanego kierunku, potrafi analizować wady i zalety poszczególnych instrumentów finansowych

Modelowy przebieg praktyki zawodowej

W ramach praktyki, w chronologicznej kolejności, praktykant:

1. Zapoznaje się z przepisami BHP oraz regulaminami obowiązującymi w zakładzie pracy, które jest zobowiązany przestrzegać podczas praktyki.
2. Poznaje zakres działania i zasady funkcjonowania wybranych jednostek (komórek) firmy związanych z realizacją podstawowych zadań ekonomicznych bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i specjalnością studiów np.: obiegiem dokumentacji, systemem ewidencji księgowej, sporządzaniem deklaracji PIT, naliczaniem wynagrodzeń, działaniami marketingowymi. Praktykant poznaje ww. zagadnienia podczas pracy w wybranych komórkach zgodnie z ustalonym szczegółowym programem i harmonogramem praktyki.
3. Poznaje rozwiązania ekonomiczne i organizacyjne dotyczące obsługi interesantów, księgowania, zabezpieczania i przechowywania dokumentów, ochrony danych osobowych, analizy ekonomicznej, rozwiązań marketingowych - stosowane w ww. komórkach Praktycznie zapoznaje się z systemami i problemami z zakresu ekonomii typowymi dla studiowanego kierunku, podczas pracy w wybranych komórkach zakładu lub na wybranych stanowiskach pracy.
4. Poznaje technologie, rozwiązania techniczne i organizacyjne, wyposażenie techniczne oraz obieg dokumentów - stosowane w ww. komórkach.
5. Współuczestniczy w wykonywaniu prac z zakresu ekonomii (księgowych, kadrowych, finansowych, marketingowych) pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk, umożliwiającących osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

§ 4

Dokumentowanie procesu realizacji praktyki zawodowej

1. Praktykant zobowiązany jest do prowadzenia dokumentowania procesu realizacji praktyk w postaci elektronicznej, następnie, drukuje dokumenty, uzupełnia o wymagane podpisy

i pieczętki i komplet dokumentów z praktyki przekazuje Uczelnianemu opiekunowi praktyk.

Dokumenty dotyczące praktyk zawodowych

- a) Arkusz Zakładowej Praktyki Zawodowej, dokumentujący praktykę w danym zakładzie pracy. - Załącznik nr 1
  - b) Program i harmonogram praktyki – Załącznik nr 2
  - c) Dziennik praktyki odbywanej w zakładzie pracy – Załącznik nr 3
  - d) Dziennik praktyki odbywanej w zakładzie pracy – strona tytułowa – Załącznik nr 3a
  - e) Sprawozdanie z praktyki odbytem w danym zakładzie – Załącznik nr 4
  - f) Protokół zaliczenia z praktyki – Załącznik nr 5
  - g) Porozumienie w sprawie organizacji praktyki – Załącznik nr 6
2. Dziennik w postaci elektronicznej, wypełniany w edytorze tekstów, w którym Praktykant będzie odnotowywał prace jakie wykonywał w poszczególnych dniach roboczych. W opisie dnia roboczego powinien zwracać uwagę na zagadnienia związane z osiągnięciem efektów uczenia się wymaganych w programie praktyki. Po odbyciu praktyki, Praktykant drukuje Dziennik i daje do podpisu Opiekunowi Zakładowemu. Wzór dziennika w załączeniu – Załącznik nr 3.
3. Oprócz dziennika praktyki praktykant gromadzi dodatkowe dokumenty, potwierdzające nabyte przez niego określone kompetencje (wydruki programów, rysunki, opracowania itp.) stanowiące razem z dziennikiem praktyki jego port folio. Należy przy tym zwrócić uwagę na uzgodnienia z zakładem pracy, w którym jest realizowana praktyka, jakie dokumenty można zamieścić w port folio – bez naruszenia zasad poufności obowiązujących w firmie.
- h) W przypadku realizacji praktyki w kilku zakładach, konieczne jest prowadzenie odrębnych dzienników praktyk.

§ 5

Organizacja i przebieg praktyk na kierunku Ekonomia

1. Praktyka zawodowa trwa 6 miesięcy (120 dni rozliczeniowych). Dzień rozliczeniowy trwa 8 godzin zegarowych i w niektórych przypadkach może składać się z godzin wypracowanych np. w dwóch dniach kalendarzowych.
2. Studenci odbywają praktyki zawodowe na podstawie skierowań na praktykę i/lub porozumień/umów zawieranych przez Państwową Akademię Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie z odpowiednimi Zakładami Pracy. Wzór indywidualnego porozumienia w sprawie organizacji praktyki stanowi załącznik nr 6.
3. Praktyki można dzielić na "moduły" u Pracodawców.
4. Praktyka zawodowa może odbywać się w następujących instytucjach, zwanych dalej „zakładami pracy”:
  - a) w podmiotach gospodarczych- państwowych i prywatnych (przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych i usługowych np. biurach rachunkowych,) spełniających kryteria merytoryczne dla kierunku studiów;

- b) w instytucjach administracji państwowej, rządowej i organach samorządu terytorialnego (np. Urząd Gminy, Urząd Marszałkowski, Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, szkoły itp.) pod warunkiem, że profil praktyki jest zgodny z profilem kierunku studiów;
  - c) w bankach oraz wszelkich instytucjach finansowych (np. towarzystwa inwestycyjne, towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy maklerskie) pod warunkiem, że profil praktyki jest zgodny z profilem kierunku studiów.
5. Miejsca realizacji praktyk zawodowych są przygotowywane przez Uczelnię, jednakże praktykanci- szczególnie zamiejscowi - mają możliwość zgłaszania własnych propozycji.
  6. W przypadku gdy efekty uczenia się przewidziane w programie praktyki zawodowej nie mogą być osiągnięte w jednym zakładzie pracy, dopuszcza się możliwość realizacji praktyki w kilku zakładach
  7. Przed przystąpieniem do praktyki, praktykant wraz z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk opracowują szczegółowy program i harmonogram (załącznik nr 2 do Regulaminu)
  8. Praktykant otrzymuje z Uczelni skierowanie, zawarte w Arkuszu Zakładowej Praktyki Zawodowej, (załącznik nr 1 do Regulaminu), na którym zakład potwierdza stawienie się praktykanta na praktykę oraz odbycie przez niego wymaganych szkoleń. Arkusz ZPZ pełni także funkcję protokołu zaliczenia praktyki zakładowej.

Obowiązki praktykanta

Etap przygotowywania praktyki zawodowej

1. Wybór miejsca praktyki z listy przygotowanej przez Uczelnię lub samodzielne wyszukanie miejsca praktyki na zasadach i w terminie określonym przez uczelnię.
2. Udział w uzgodnieniach szczegółowego programu i harmonogramu praktyki z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk zawodowych.
3. Ubezpieczenie się na czas trwania praktyki od następstw nieszczęśliwych wypadków i innych okoliczności specyficznych dla danego kierunku studiów oraz miejsca praktyki.
4. Udział w szkoleniu - przed praktyką, prowadzonym przez uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych. Okazanie opiekunowi dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie oraz potwierdzeń posiadania aktualnych badań, specyficznych dla danego miejsca praktyki.

Etap realizacji praktyki zawodowej

1. Praktykant stawia się w miejscu praktyki w wyznaczonym terminie i uczestniczy w obowiązkowych szkoleniach (w tym szkolenie BHP).
2. Posiada wymagane ubezpieczenia.
3. Jest zobowiązany do przestrzegania przepisów BHP oraz regulaminów obowiązujących w zakładzie pracy.

4. W sytuacjach, w których wymaga tego charakter praktyki zobowiązany jest do noszenia odzieży i obuwia ochronnego (lub/i innych elementów zabezpieczających przed urazami) oraz identyfikatora.
5. Uzgadnia z zakładowym opiekunem praktyki szczegóły organizacyjne realizacji poszczególnych etapów praktyki.
6. Jest obowiązkowo obecny na praktyce. Dopuszcza się usprawiedliwioną nieobecność na praktyce wynoszącą w sumie co najwyżej 3 dni robocze w trakcie danego cyklu praktyki w realizowanej w semestrze. Praktykant jest zobowiązany, zgłosić niezwłocznie zakładowemu opiekunowi praktyk, każdą usprawiedliwioną (zwolnienie lekarskie) nieobecność na praktyce. Nieobecności, wykraczające ponad dozwolone, praktykant zobowiązuje się odpracować w terminie uzgodnionym z zakładowym opiekunem praktyk zawodowych.
7. Bierze czynny udział w praktyce, sumiennie wykonuje zadania zlecone przez zakładowego opiekuna praktyk zawodowych i przestrzega przepisów oraz zasad obowiązujących w zakładzie pracy / instytucji.
8. Dokumentuje przebieg praktyki zgodnie z zasadami na kierunku.
9. Komunikuje się okresowo z uczelnianym opiekunem praktyk, zdając cząstkowe relacje z przebiegu praktyki (mailowo, telefonicznie, itp).
10. Współdziała z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk zawodowych przy ustalaniu tematu, zakresu i warunków wykonywania aplikacyjnej pracy dyplomowej, jeśli taką pracę będzie tworzył.
11. Po zrealizowaniu praktyki, praktykant: przekazuje Uczelnianemu opiekunowi praktyk zawodowych komplet dokumentów z praktyki.

§ 6

Warunki zaliczenia praktyki na kierunku Ekonomia

1. Sześciomiesięczną praktykę zawodową, wymaganą tokiem studiów, zalicza się poprzez złożenie zaliczeń praktyk z semestrów, w których odbywała się praktyka, zgodnie z programem studiów na kierunku Ekonomia.
2. Warunkiem zaliczenia praktyki jest osiągnięcie i udokumentowanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się przewidzianych na praktyce zawodowej na kierunku Ekonomia.

Zakładane efekty uczenia się dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej na kierunku Ekonomia, odniesienie ich do efektów kierunkowych oraz metody weryfikacji.

Nr	Opis efektów uczenia się dla praktyki zawodowej	Efekt osiągnięty w ramach praktyki:	
		Nr efektów Kierunkowych	Symbol metody weryfikacji

01	Zna i potrafi opisać zasady funkcjonowania wybranych działów przedsiębiorstwa (instytucji), w którym odbywa praktykę. Ma wiedzę na temat funkcjonowania rynków finansowych, rynków pracy, sposób ich analizy, funkcjonowania i rozwoju podmiotów gospodarczych.	EK_W05_01 EK_W11_01 EK_W08_04	W
02	Potrafi opisać wybrane elementy struktury organizacyjnej wybranego przedsiębiorstwa (instytucji) Ma wiedzę dotyczącą kluczowych aspektów funkcjonowania zmieniającej się gospodarki rynkowej i jej komponentów.	EK_W11_01 EK_W05_02 EK_U01_01	W
03	Ma doświadczenie związane z pracą na stanowisku typowym dla studiowanego kierunku. Potrafi sporządzać zestawienia, analizy, raporty, ułatwiające podejmowanie decyzji ekonomicznych i weryfikować ich poprawność oraz korzystać z metod oceny różnych przedsięwzięć gospodarczych.	EK_U02_01 EK_U02_05 EK_U07_01	W,K
04	Potrafi identyfikować rzeczywiste zagrożenia BHP występujące w przedsiębiorstwie (instytucji) oraz zna praktyczne sposoby zapobiegania im	EK_K04_02 EK_U02_07	W,U
05	W oparciu o kontakty z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji) podnosi swoje kompetencje zawodowe (praktyczne umiejętności oraz wiedzę) w zakresie: a) obsługi systemów księgowych, oprogramowania biurowego, b) opracowania sprawozdań finansowych, analizy poszczególnych instrumentów finansowych, obliczania ich rentowności c) prowadzenia działalności....(np.. dokumentacji finansowej, itp.); d) realizacji procesów dotyczących ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach księgowych, sporządzania wyceny składników majątku , ustalania wyniku finansowego e) organizacji i kierowania pracami .... (np. komórki finansowej, itp.)	EK_K06_02 EK_U08_02 EK_W08_03	K

06	Potrafi dostrzec problem występujący w danym przedsiębiorstwie (instytucji), opisać go oraz przedstawić koncepcję rozwiązania. Potrafi w celu rozwiązania konkretnego zadania związanego z praktyką gospodarczą, prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i etycznymi.	EK_U01_01 EK_U01_02 EK_U02_01	W, U, K
07	Potrafi rozwiązać praktyczne zadania (co najmniej mini -zadania) z zakresu działalności finansowej przedsiębiorstwa (instytucji)	EK_U02_05 EK_U03_01	U, K
08	Potrafi efektywnie porozumiewać się w praktyce w różnych sytuacjach wykorzystując techniki komunikacji interpersonalnej, organizacyjnej związanej z problemami zarządzania organizacją, komórką ds. finansów.	EK_U02_06 EK_U09_01	U, K
09	Potrafi przygotować szeroką informację z zakresu swojej działalności zawodowej na praktyce i przekazać ją innym pracownikom	EK_U10_01 EK_U09_02 EK_U09_01	U
10	Przestrzega zasad postępowania, gwarantujących właściwą jakość działań zawodowych oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	EK_U01_01 EK_U06_01	U
11	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, jest zdolny do komunikowania się ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz otwarty na budowanie relacji.	EK_U08_01 EK_K02_01	U
12	Interpretuje zjawiska społeczne specyficzne dla studiowanego kierunku, potrafi analizować wady i zalety poszczególnych instrumentów finansowych	EK_K05_01 EK_U07_01	U

- Wymagany jest opis co najmniej jednego problemu w semestrze w którym odbywa się praktyka.
- Wymagane rozwiązanie co najmniej jednego mini zadania w trakcie praktyki w semestrze, w którym odbywa się praktyka.

System i metody weryfikacji efektów uczenia się praktyki zawodowej na kierunku Ekonomia

Symbol	System i metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyki zawodowej	Nr efektu na kierunku
U	Bezpośredni nadzór na pracami studenta (wpis do dziennika praktyki, opinia i ocena wydana przez opiekuna zakładowego)	03, 04, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12

W	Sprawozdanie z praktyki (opinia i ocena wydana przez opiekuna uczelnianego)	01, 02, 04, 06, 07, 12
K	Rozwiązywanie mini zadań zawodowych opracowanych przez opiekuna zakładowego i opiekuna uczelnianego	03, 05, 06, 07

3. Student zobowiązany jest do przedstawienia Opiekunowi praktyk dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyki zgodnie z wymogami dla kierunku Ekonomia
4. Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje Uczelniany opiekun praktyk zawodowych.
5. Na wniosek studenta Dziekan może wyrazić zgodę na odbycie praktyk w innym terminie.
6. Student, który nie odbył wszystkich wymaganych w planach studiów praktyk, nie może być dopuszczony do egzaminu dyplomowego.

§7

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie mają zastosowanie wewnętrzne przepisy Uczelni oraz przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
2. Zaliczenie praktyk na podstawie pracy zawodowej, odbywa się zgodnie z procedurą zawartą w odrębnym Zarządzeniu Rektora.
3. Niniejszy Regulamin obowiązuje praktyki zawodowe dla studentów rozpoczynających studia od roku 2023/2024.

Załączniki:

1. Arkusz Zakładowej Praktyki Zawodowej, dokumentujący praktykę w danym zakładzie pracy. - Załącznik nr 1
2. Program i harmonogram praktyki – Załącznik nr 2
3. Dziennik praktyki odbywanej w zakładzie pracy – Załącznik nr 3
4. Dziennik praktyki odbywanej w zakładzie pracy – strona tytułowa – Załącznik nr 3a
5. Sprawozdanie z praktyki odbytem w danym zakładzie – Załącznik nr 4
6. Protokół zaliczenia z praktyki – Załącznik nr 5
7. Porozumienie w sprawie organizacji praktyki – Załącznik nr 6

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie**
(nazwa uczelni)

Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa Wydziału)

ARKUSZ ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NR ..... (Arkusz ZPZ)

Rok akademicki 20..... / 20....., Nazwa praktyki .....

Semestr studiów ....., Liczba godzin praktyki w semestrze....., Liczba punktów ECTS w semestrze .....

Nr efektów uczenia się, obowiązkowe do zaliczenia praktyki w semestrze: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, w pozostałych semestrach praktyki, efekty uczenia się mogą być doskonałe. /proszę zaznaczyć /

SKIEROWANIE NA PRAKTYKĘ

Na podstawie porozumienia/umowy nr ....., z dnia ..... r., kieruję niżej wymienionego praktykanta na praktykę zawodową do zakładu pracy/institucji:

.....
(nazwa zakładu pracy/ instytucji)

1. Imię i nazwisko praktykanta: .....
2. Numer albumu: ..... Studia: licencjat stacjonarne / licencjat niestacjonarne *
3. Kierunek studiów: **Ekonomia** w zakresie .....
4. Uczelniany opiekun praktyki zawodowej: .....
5. Czas trwania praktyki zakładowej : liczba godzin ..... (.....dni praktyki)
6. Termin praktyki zakładowej: od ..... 20..... r. do ..... 20..... r.

Kierownik Zakładu Ekonomii
lub osoba upoważniona

.....
(podpis Kierownika Zakładu Ekonomii lub osoby upoważnionej)

Zakładowy opiekun praktyki zawodowej (na podstawie w/w porozumienia/umowy):

.....
(imię i nazwisko, funkcja, zajmowane stanowisko)

Potwierdzam zgłoszenie się praktykanta na praktykę:

.....
(data, podpis zakładowego opiekuna praktyki)

Potwierdzenia odbycia przez praktykanta następujących szkoleń :

1. **BHP** .....

.....
(data, podpis upoważnionego pracownika zakładu)

2. **Inne** (wypisać jakie) .....

.....
(data, podpis upoważnionego pracownika zakładu)

Temat aplikacyjnej pracy dyplomowej (w przypadku gdy taka jest planowana lub wykonywana):

.....
.....

Promotor pracy dyplomowej: .....
(imię nazwisko, stopień, tytuł naukowy)

Zaświadczenie odbycia zakładowej praktyki zawodowej

Zaświadczam, że praktykant ..... odbył praktykę zawodową
(imię i nazwisko)

W .....
(nazwa zakładu pracy/instytucji)

w okresie (okresach) od ..... do ..... zgodnie z przyjętym programem praktyki zawodowej.

Uwagi: .....

.....
(miejsowość i data)

.....
(pieczęć zakładu pracy, podpis)

Ocena przebiegu zakładowej praktyki zawodowej

Zakładowy opiekun praktyki zawodowej

Ocena parametryczna (w skali 2 do 5): .....

Ocena opisowa: .....

Zakładowy opiekun praktyki zawodowej: .....
(data, podpis)

Uczelniany opiekun praktyki zawodowej

Ocena parametryczna (w skali 2 do 5): .....

Ocena opisowa: .....

Uczelniany opiekun praktyki zawodowej: .....
(data, podpis)

Ocena sprawozdania z praktyki zakładowej (w skali 2 do 5):

.....

Weryfikacja efektów uczenia się, niezbędnych do zaliczenia praktyki zakładowej

.....

Ocena zaliczenia praktyki zakładowej (w skali 2 do 5, wyliczana wg wag zawartych w Regulaminie):

.....

.....
(data i podpis uczelnianego opiekuna praktyki)

Uwaga. W przypadku, gdy praktyka semestralna odbywa się w jednym zakładzie, ocena z praktyki zakładowej jest jednocześnie oceną wstawianą do protokołu zaliczenia praktyki w semestrze.

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie**
(nazwa uczelni)

Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa Wydziału)

Kierunek studiów: **Ekonomia**

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM I HARMONOGRAM ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ
DO ARKUSZA ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NR .....**

Praktykant: ..... Nr albumu: ..... Rok akademicki: 20 .../20 ...

Miejsce praktyki (zakład pracy / instytucja) :

.....

Harmonogram praktyki: (podział praktyki wg wydziałów / komórek w zakładzie pracy, jeśli występuje)

.....

Termin realizacji praktyki: od ..... 20... r. do ..... 20... r.

Liczba dni rozliczeniowych: ..... (..... liczba godzin)

Zakładowy opiekun praktyki: .....

Uczelniany opiekun praktyki: .....

Zakładane efekty uczenia się dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej na kierunku Ekonomia
/wypełniamy dla efektów uczenia się przypisanych do praktyki semestralnej,
do osiągnięcia w danym zakładzie pracy/

Nr	Opis efektu uczenia się	Semestr realizacji	Stanowisko pracy / przykładowe prace wykonywane przez praktykanta
01	Zna i potrafi opisać zasady funkcjonowania wybranych działów przedsiębiorstwa (instytucji), w którym odbywa praktykę. Ma wiedzę na temat funkcjonowania rynków finansowych, rynków pracy, sposób ich analizy, funkcjonowania i rozwoju podmiotów gospodarczych.		
02	Potrafi opisać wybrane elementy struktury organizacyjnej wybranego przedsiębiorstwa (instytucji)Ma wiedzę dotyczącą kluczowych aspektów funkcjonowania zmieniającej się gospodarki rynkowej i jej komponentów.		
03	Ma doświadczenie związane z pracą na stanowisku typowym dla studiowanego kierunku. Potrafi sporządzać zestawienia,		

	analizy, raporty, ułatwiające podejmowanie decyzji ekonomicznych i weryfikować ich poprawność oraz korzystać z metod oceny różnych przedsięwzięć gospodarczych.		
04	Potrafi identyfikować rzeczywiste zagrożenia BHP występujące w przedsiębiorstwie (instytucji) oraz zna praktyczne sposoby zapobiegania im.		
05	W oparciu o kontakty z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji) podnosi swoje kompetencje zawodowe (praktyczne umiejętności oraz wiedzę) w zakresie: a) obsługi systemów księgowych, oprogramowania biurowego; b) opracowania sprawozdań finansowych, analizy poszczególnych instrumentów finansowych, obliczania ich rentowności; c) prowadzenia działalności... (np. dokumentacji finansowej, itp.); d) realizacji procesów dotyczących ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach księgowych, sporządzania wyceny składników majątku, ustalania wyniku finansowego; e) organizacji i kierowania pracami w komórce finansowej, itp.		
06	Potrafi dostrzec problem występujący w danym przedsiębiorstwie (instytucji), opisać go oraz przedstawić koncepcję rozwiązania. Potrafi w celu rozwiązania konkretnego zadania związanego z praktyką gospodarczą, prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i etycznymi.		
07	Potrafi rozwiązać praktyczne zadania (co najmniej mini-zadania) z zakresu działalności finansowej przedsiębiorstwa (instytucji).		
08	Potrafi efektywnie porozumiewać się w praktyce w różnych sytuacjach wykorzystując techniki komunikacji interpersonalnej, organizacyjnej związanej z problemami zarządzania organizacją, komórką ds. finansów.		
09	Potrafi przygotować szeroką informację z zakresu swojej działalności zawodowej na praktyce i przekazać ją innym pracownikom.		
10	Przestrzega zasad postępowania, gwarantujących właściwą jakość działań		

	zawodowych oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy.		
11	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, jest zdolny do komunikowania się ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz otwarty na budowanie relacji.		
12	Interpretuje zjawiska społeczne specyficzne dla studiowanego kierunku, potrafi analizować wady i zalety poszczególnych instrumentów finansowych.		

- Wymagany jest opis co najmniej jednego problemu w trakcie zakładowej praktyki zawodowej.
- Wymagane rozwiązanie co najmniej trzech mini zadań w trakcie semestralnej praktyki zawodowej.

Uzgodniono w dniu: .....

Zakładowy opiekun praktyki: .....

(Czytelny Podpis)

Uczelniany opiekun praktyki: .....

(Czytelny Podpis)

Praktykant: .....

(Czytelny Podpis)

DZIENNIK ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Kierunek: Ekonomia
Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa wydziału)

Do ARKUSZ ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NR .....

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie
(nazwa uczelni)

.....
miejsce odbywania praktyki (nazwa zakładu pracy / instytucji)

Praktykant: .....

Nr albumu: .....

Dzień praktyki	Data	Liczba godzin	Nr efektów uczenia się	Stanowisko - opis wykonanych prac	Podpis osoby nadzorującej

.....
Podpis zakładowego opiekuna praktyki

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych

im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie
(nazwa uczelni)

Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa wydziału)

**DZIENNIK ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ
DO ARKUSZA ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NR .....**

.....
miejsce odbywania praktyki (nazwa zakładu pracy / instytucji)

Praktykant: .....

Nr albumu: .....

Kierunek: **Ekonomia** w zakresie .....

Rok akademicki 20..... / 20....., Nazwa praktyki .....

Semestr studiów ....., Liczba godzin praktyki w semestrze ....., Liczba punktów ECTS w semestrze .....

Nr efektów uczenia się, zrealizowane w trakcie zakładowej praktyki zawodowej : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

/ proszę zaznaczyć /

Data rozpoczęcia praktyki ..... 20... r. Data zakończenia praktyki ..... 20.....r.

Liczba zrealizowanych dni praktyki w zakładzie : ..... (..... liczba zrealizowanych godzin praktyki w zakładzie)

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

.....

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie**
(nazwa uczelni)

Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa wydziału)

Imię i nazwisko praktykanta: .....

Numer albumu: ..... Studia: licencjat stacjonarne / licencjat niestacjonarne *

Kierunek studiów: **Ekonomia** w zakresie .....

Rok akademicki: 20...../20.....

Semestr studiów .....

**SPRAWOZDANIE PRAKTYKANTA
Z ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ
DO ARKUSZA ZAKŁADOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NR .....**

odbytej w .....

(nazwa zakładu pracy, instytutu)

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCA ODBYWANIA PRAKTYKI

(krótki opis zakładu pracy/ instytucji w której odbywała się praktyka zawodowa)

.....
.....
.....

II. OPIS I ANALIZA WYKONYWANYCH PRAC

(syntetyczny opis w odniesieniu do zapisów w dzienniku praktyki zawodowej)

.....
.....
.....

III. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI UZYSKANE W TRAKCIE PRAKTYKI

(samoocena osiągniętych kompetencji w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się)

.....
.....
.....

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Dziennik Zakładowej Praktyki Zawodowej

Załącznik nr 2:*

.....
(data i czytelny podpis praktykanta)

* niepotrzebne usunąć z tekstu

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie**
(nazwa uczelni)

Wydział Inżynierii i Ekonomii
(nazwa wydziału)

Imię i nazwisko praktykanta: .....

Numer albumu: ..... Studia: licencjat stacjonarne / licencjat niestacjonarne*

Kierunek studiów: **Ekonomia** w zakresie .....

Rok akademicki: 20...../20..... Semestr studiów .....

PROTOKÓŁ ZALICZENIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Nr	Nazwy zakładu pracy, instytucji w której praktykant odbył praktyki

Ocena Zakładowego Opiekuna Zakładowego

Ocena Uczelnianego Opiekuna

Ocena Sprawozdania z praktyki zawodowej

Skład komisji:

1.	— Przewodniczący Komisji
2.	— Uczelniany opiekun praktyki zawodowej
3.	— Zakładowy opiekun praktyki zawodowej
4.	— .....

Lp.	Pytania / mini zadania zawodowe	Oceny częściowe (ocena w skali od 2 do 5)
1		
2		
3		
Łączna ocena za pytania/ mini zadania zawodowe (średnia arytmetyczna ocen częściowych)		

Zaliczam praktykę zawodową na ocenę: .....

1. Przewodniczący Komisji

..

.....

(data i podpis)

Członkowie Komisji:

2)..... 3)..... 4).....

(podpisy członków komisji)

Porozumienie
w sprawie organizacji praktyki zawodowej dla studentów
Wydziału Inżynierii i Ekonomii

Nr .....

zawarte w dniu.....roku w Ciechanowie

pomiędzy

Państwową Akademią Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie,

06-400 Ciechanów, ul. Narutowicza 9

Wydział Inżynierii i Ekonomii

(dokładna nazwa, adres)

zwaną dalej „Uczelnią” lub PANS im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie,
reprezentowaną przez ....., **Dziekana Wydziału
Inżynierii i Ekonomii** z jednej strony,

a

.....
.....

(dokładna nazwa, adres)

zwanymi dalej „Zakładem Pracy”,
reprezentowanym przez.....
..... z drugiej strony
o następującej treści:

Stosownie do postanowień zawartych w:

- Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- Regulaminie Studiów Uczelni,
- Ramowym regulaminie studenckich praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie

zostaje zawarte porozumienie następującej treści:

§1

Uczelnia kieruje studenta .....

do Zakładu Pracy w celu odbycia praktyki zawodowej w wymiarze ..... godzin. w okresie

od ..... do .....

§2

Obowiązki Zakładu Pracy

Zakład pracy, w którym student odbywa praktykę, powinien:

- zapewnić warunki niezbędne do przeprowadzenia praktyki, zgodnie z uzgodnionym planem i programem praktyk,

- zapoznać studentów z zakładowymi regulaminami pracy, w tym z regulaminem pracy, przepisami BHP oraz o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej;
- zapewnić nadzór i pomoc przy wykonywaniu zadań przewidzianych programem praktyk,
- zapewnić studentom na czas odbywania praktyki: sprzęt ochrony osobistej i środki higieny, przewidzianych w przepisach BHP i ppoż. oraz innych dokumentach organizacyjnych,
- umożliwić studentom odbywającym praktykę korzystania z biblioteki zakładowej oraz zakładowych urządzeń socjalnych i kulturalnych,
- powiadomić Uczelnię w przypadku naruszenia przez studenta w sposób rażąco dyscypliny pracy.

§3

Obowiązki Uczelni

Uczelnia jest zobowiązana do:

- opracowania efektów uczenia się, które będą powiązane z praktykami i przykładowych działań w Zakładzie Pracy związanych z ich uzyskaniem,
- współpracy przy opracowaniu szczegółowych programów praktyk i zapoznania z nimi studentów,
- sprawowania nadzoru dydaktyczno-wychowawczego oraz organizacyjnego nad przebiegiem praktyk,
- współpracy z opiekunami praktyk z ramienia Zakładu Pracy oraz studentami w sprawach dotyczących realizacji praktyk.

§4

Obowiązki praktykanta

Praktykant w czasie realizacji praktyki na terenie Zakładu Pracy obowiązany jest :

- godnie reprezentować swoją Uczelnię,
- zgłaszać się w wyznaczonym terminie do miejsca odbywania praktyk,
- zapoznać się i przestrzegać regulaminu zakładu pracy, obowiązujących w niej przepisów BHP i PPOŻ oraz instrukcji obsługi urządzeń, ochrony danych i poufności dokumentów,
- wykonywać wszelkie czynności zawodowe pod kierunkiem i za zgodą opiekuna praktyki zawodowej z ramienia Zakładu Pracy, wynikające z programów praktyk zawodowych,
- rzetelnie wywiązywać się z powierzonych zadań, dokształcać się i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności zawodowe,
- posiadać i używać obowiązującą odzież i obuwie, identyfikator i inne wymagane elementy ubioru,
- powiadomienia zakładowego oraz uczelnianego opiekuna praktyki w przypadku absencji chorobowej (udokumentowanej poświadczeniem lekarskim) lub nieobecnością z przyczyn innych i odpracowania opuszczonych godzin w czasie ustalonym z zakładowym opiekunem praktyki.

§ 5

1. PANS im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie kieruje studenta na praktyki zawodowe na podstawie arkusza zakładowej praktyki zawodowej zawierającego: imię i nazwisko studenta, nr albumu, rok studiów, rodzaj praktyk, czas praktyk .
2. PANS im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie udostępnia podmiotowi prowadzącemu praktyki zawodowe dane osobowe studenta kierowanego na praktyki w zakresie: imię, nazwisko, nr albumu/legitymacji studenckiej, wydział, kierunek, rok studiów.
3. Administratorem danych osobowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych („ogólne rozporządzenia o ochronie danych”) jest:
  - 1) PANS im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie – w zakresie udostępnienia danych osobowych studentów kierowanych na praktyki zawodowe;
  - 2) podmiot prowadzący praktyki – w zakresie przetwarzania danych studentów w związku z odbywaniem praktyk zawodowych.
4. Każdy z administratorów danych odpowiada we własnym zakresie za zapewnienie zgodności ich przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych.
5. Strony porozumienia zobowiązują się do przestrzegania zasad przetwarzania danych osób zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych) oraz przepisów ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1000 ze zm.).

§ 6

W sprawach nieuregulowanych niniejszym porozumieniem zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego i Kodeksu Pracy.

§ 7

Porozumienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Zakładu Pracy i jeden dla Uczelni.

§ 8

Zmiany porozumienia wymagają formy pisemnej w postaci aneksu pod rygorem nieważności.

§ 9

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

.....
Zakład Pracy

.....
Uczelnia